

M A G Y A R K U R I R.

Indült Bécsből, Kedden, November 7-dikén, 1826.

Két Siciliák Országa.

Az Augsburgi Közönséges Ujság két olly *mysteriosus*, (bajosán érthető) tudósításokat botsátott közre, hogy nem tudja az ember, maga a' levelektárgya (Lord Cochrane) titkolódóbb-é, vagy pedig magok ezen levelek érthetlenebbek. Az egyik levél Messinából Sept. 30-dikán, a' mástk Nápolyból Oktob. 10-dikén indult.

Az első levélben ezek foglaltatnak: — „

„Lord Cochranéről az ólta, hogy ezen kikötőhelybe másodszor is be nem botsátván, innét eltávozott, semmit se halottunk. Több környülállások jöttek össze, hogy a' közönségnek és tisztikaroknak figyelmét oda vonják, hogy valyon mire való lehetett a' nemes Lord urnak a' mi partjaink mellett történt többszöri megjelenése, 's azon sürgetés, mellyel kikötőhelyünkbe bebotsátatni kívánt. Már két hónapok teltek-el azolta, hogy ezen Lord a' Közép-tengernek egy pontjáról a' másra tsavarog. Mint bizonyosan tudjuk, a' hajóján néhány olly emberek is találtattak, kik Nápolyból és Siciliából számkivettettek; ő maga is költsönözött név alatt lapang; kétségen kívül való dolog, hogy szigetünknek némelly olly lakosaival, kik a' magok revolúziós hajlandóságairól esmeretesek, titkos egyetértést akart forralni; melyben, mint haljuk, két idegen Vice-Consulok iparkodtak néki segítségül lenni; 's voltak is szolgálatjára. Ezen magok nemekben igen különös történeteket

még ma homály fedi; de minden órán felkell ezeknek] világosodni. Annyi valóság, hogy a' Lord Cochrané plánumában valami ollyannak kell lenni, a' mi eránt valami bizontalankodásnak kell fennforgani; mint hogy azt egy-könnyen és tsak vaktában fel nem tehetjük, hogy ezen Lord a' maga politikai függetlenségét a' Nagy Britanniai Zászlónak oltalma alatt a' Középtengeren éppen addig kiterjeszthesse, hogy az által a' Keresztyén Státusoknak nyughatatlanságot okozzon. Mint mondják, a' két Siciliai Országlószék kinyilatkozattá, hogy ezen két idegen Consuloknak eltávozását kívánja Nápolyból.

A' második levélben ezek irattatnak, Nápolyból Október 10-dikén: — „

„A' *Vezuv* nevű hadi hajó, melyre a' vala bízattatva, hogy Lord Cochranének mozdulásait a' Nápolyi és Siciliai partoktól 120 tengeri mértföld távolságra tarttsa szem-ügy alatt, néhány napok előtt ide ismét vissza érkezett. Az *Unicornis*, mellyen Lord Cochrane ül, ismét Málta felé vette evezését. Úgy látszik, hogy a' Lord úr azon hajókat, mellyeket a' Törökök ellen való expeditióra Londonban a' Themse vizén készítettett, várván, az alatt a' Közép-tengeren való ide 's tova evezéssel tölti idejét. Ezen most eltávozó majd ismét megjelenő, de e' mellett a' mi tengeri tartományainkal titkos egyetértést szerezni iparkodó *mysteriosus* (megmagyarázhatatlan) hajónak magaviselete, valamint Siciliában úgy Kalabriában is nagyon szembe tűnt, annyival is

inkább, hogy a Lord úr ársaságában számkivetésbe küldetett emberek is találtnak, kiket ő, mint mondják, Máltában vett-fel a hajójára. Erősítik, hogy a mi Országglószékünk az Anglus Kabinetnél ezen egész dologra nézve kérdezősködésbe bocsátkozott.

Orosz Birodalom.

Itt következik a mi még hátra van azon Tiszti-tudósításokból, mellyeket a Persa Udvarhoz rendkívülvaló követségbe küldettette volt Herceg Mentschikoff a maga útjából Petersburba írt, de csak Tiflisből egyszersmind küldhetett-el oda: „

„Sultanieh, Jul. 21-kén 1826. Az Anglus Követségi Ágens Willok úr engem ezen este meglátogatván azt beszélte, hogy őtet a Schah magához hívatván azt bírta rá, hogy beszéljen vellem azon eszközökről, mellyek által a hadakozást el lehetne kerülni, olly megjegyzéssel, hogy azért választotta Willok urat a vellem való beszélésre, hogy Ministerei közzül egyikre se bízhatja magát, mivel ezek egymással ellenkező vélekedésben vagynak. Megjegyzette Willok úr, hogy ő ugyan magára vállolta ezen dolgot, de nem Tiszti módon, hanem csak személyes hajlandóságból, ohajtván, hogy, ha lehetséges, a hadakozás eltávoztatódjék. En úgy feleltem, hogy az ő jóvallatit véghetetlen örömmel elfogadom; mint-hogy a Császár politikája sokkal nyilvánosabb és egyenesebb, mint sem hogy a magam lépéseit egy velle barátságos és szövetséges Hatalmasságnak Ágense előtt titkolnom kellene. Megmondottam neki egyenesen, hogy barátságos szolgálóját is elfogadom, csak közbejárását nem. Végre, hosszas magyarázatok után azt a jóvallatot tevén-kom, hogy vinnék-el magammal Tiflisbe egy Persa Alkudozót, ki azon iparkodjék s a kit én segítjek

ezen munkájában, hogy az Orosz fő vezért vehesse rá arra, hogy a Goktschatava partjáról a jövő télre vigye-el sergeit, s ezen köz-ido fordítódjék a kérdés alatt lévő határ pontok eránt való megegyezésre.

„En sietek elfogadni ezen jóvallatot, melly a Willok úr vélekedése szerént arra fog szolgálni, hogy a Schahnak okot szolgáltat sergeinek megállítására s a melly egyéb eránt is megegyez azon nyilatkoztatással, mellyet én ma adtam által Aljar-Khánnak.

„Azon Anglus tisztok és al-tisztok, kik a Persa katonákat fegyverben gyakorolják, parantsolatot kaptak Willok úrtól; hogy a Persa sergekkel ne menjenek-el, hanem maradjanak Taurisban. Kormik úr, az Abbás-Mirza Anglus Orvosa, hasonlóképpen nem akar elmenni velle, úgy hogy Abbás-Mirzánál nem marad más Európai ember, hanem csak egy Anglus Exágyuzó al-tiszt, ki ezen Princznek fizetésén van és így nem függ az Anglus Ágens-től, és egy Bernardi nevű Olasz, ki, mint altiszt, a Bonaparte száz napi Országlása alatt, a Frantzia ágyuzók között szolgált és ott-tiszté lett.

„Willok úr úgy gondolkodik, hogy a Persa Uralkodót elkísérje Ardebilbe, de olly nyilatkoztatással, hogy ha a Schah az Orosz határhoz Ardebilen-túl fog közelíteni, Willok ur ekkor el fog tölle válni.

„Sultanieh Jul. 25-kán, 1826. A Willok úr jóvallatját, mellyet előbbeni tudósításomban említettem, helybe hagyta vala a Schah, és a Kaimakám már kiválasztott vala, hogy engem Tiflisbe elkísérjen, midőn azonközben egy véletlen történet minden egymáshozvaló közleledési plánumunkat semmivé tevén.

„Ezen történet a vala, hogy a Taly schini Khán (ki már az Oroszok alá tartozott) rebellálván, az Arkeváni kised

Orosz őrző-tsoportot össze vágaltatta, és a Persa Udvartól segítséget kért, hogy Lenkerán nevű erősségünket a Caspium-tenger mellett, elfoglalhassa. Alajar-Khán sietett ezen dolgot a maga hasznára fordítani; a Schah elibe terjesztette a dolgot, 's ezt is úgy felindította a hadakozásra, hogy holnap reggel indul Arbeil felé, hova mind azokkal a sergekkel, mellyek eddig a Sultanihei táborban voltak, e hónap 30 dikára meg fog érkezni. Megtétetvén az Udvarnál ezen határozások, nekem is azonnal tudomra adatott, hogy előzőzámomra minden készületek megtétetve vagynak.

„Tauris, Aug. 1-ső napján, 1826. Ideérkezésemmel az esék tudomra, hogy azon Kurirt, kit Jul. 14-kén Sultaniheiből útnak indítottam vala, Aharban letartóztatták: Ivanoff és Tolmáts Schah-Nazaroff urakat pedig, kik a mi Követségünkhöz tartoznak, fogságra tették, 's mindeniket a maga szállásán szorosan őrzik. Két Kurirokat is letartóztattak, a kik Tiflisből küldettettek hozzám, 's írásikat elvették. Mind ezek a gyalázatosságok az Abbás Mirza parantsolatjára történtek. En vissza kértem a hozzám szolló leveleket, 's nekem azokat vissza is adták. Ivanoff és Schah-Lazaroff urakat is elbótsátották: hanem a Követség háza strázsák által van körül vétetve, 's néhány fegyveres kísérők nélkül senkinek nem szabad kimenni.

„Tiflis Sept. 24-kén 1826. En Aug. 16-kán Eriábanba érkezvén, ott a Kommandáns, a Szerdár, azon hónapnak 21-dikéig minden féle fogásolt alatt tartóztatott, tudomra adatta, hogy meg nem engedheti, hogy az Orosz sergekhez mehessen: hanem vagy a Török határig elkísértem, vagy pedig ha arra felé menni nem akarok, így azt kell választanom, hogy a Kazak nevű tartományon útozzak által, a melly ugyan hozzánk tartozik, de már ingani kezdett erántunk való hűsége. Egy-

szersmind az is értésemre esett, hogy engem itt tsak azért tartóztatnak illy sokáig, hogy a Szerdár az alatt készületeket tétessen bagáziáinknak kiprédáltatására és arra is, hogy én és a Követséghez tartozó személyek, mihellyest a Persa határon egy napi útnyira kívül leszünk, meglepettessünk 's fogságra vitettessünk; még az emberelt is esmeretesek már előtem, kikre bizattatva vala; hogy ezen otsmányásokat elkövessék.

„Azonközben olly parantsolatot vett Mirza-Ismael, az engem kísérő Persa Biztos, Alajar-Khántól, hogy engem tovább is Eriábanban tartóztassanak olly szín alatt, hogy várjam el azon váloszt, mellyet az én Jul. 21-dikén tett jelentésemre akarnak adni. En Abbás-Mirzához is, az első ministerhez is levelet küldvén protestáltam a népek' törvényének illy nyilvánosság megsértetése ellen, 's az Anglus Követségnek is tudtára adtam, hogy mitsoda állapotban légyek.

„Ezen időtől fogva minden napokon újabb alatsónyságokkal jegyeltetett-meg a fogságunk Alajar-Khán tudomra adatta, hogy engem' őket, mivel hogy a Tulyschini Khánnak rebellálásáért ennek feleségét az Oroszok letartóztatták, mind addig Eriábanban fognak tartani, míg a nevezett Khánné szabadon nem bótsátatik: azonban megengedtetik az, hogy ha tetszik, ezüst készületeimnek hátrahagyása és a még ki nem osztatott 's kezemben lévő ajándékoknak Alajar-Khánhoz való letétele által, magamat a fogságból megválthassam. Azon is iparkodtak, ámbár sikeretlenül, hogy a Tolmátsomat megvesztegessék. A Szerdár arra venni iparkodott az engem kísérő Biztos, hogy azon pamuk (gyapott) szállítványnak árrát, mellyet ő (a Szerdár) a háborunak kezdete-előtt, eladni az Orosz birodalomba küldött vala, kérje-meg töllem, vagy pedig ha fizetni nem akarnák, néhány embereimet, mint-

kezéseket hagyjak hátra. Mint hogy a Szerdár nem érthette czélját abban, hogy Tolmácsaimat megvesztgesse, tehát nyilván kijelentette, hogy mind kettőjüket magánál fogja tartóztatni, mivel hogy mind ketten Karabaghi születésű emberek voltak, melly tartományt ő már úgy tartja, mint ismét a Persa birodalom részét.

„Nékem egész könyvet kellene írnom, ha mind azokat a boszszantatásokat le akarnám Excellentiád előtt írni, mellyeket rajtam itt elkövettek, 's a mellyeket az én tömlöztmestereim minden nap' más-más formában megújítottak.

„Látván hogy az idő telik 's a leveleimre való válaszkok nem érkeznek, 's az is értésemre esvén, hogy az Anglus Követség a Schah' táborától eltávozott a végre, hogy az új Anglus Követnek Makdonld urnak elejibe menjen, rá vettem az engem' kísérő Biztost, hogy szegezze ellene magát az Eriváni Szerdár' kívánságainak 's adja tudtára Alajar-Khánnak, hogy a Schah hadakozás ellen való indulatjára nézve, az ő t. i. az Alajar-Khán' ellenségei, mihelyest valamely bizontalan kimenetlű verekedés arra alkalmatosságot fog adni, azt azonnal az ő megbuktatására fogják használni, ha tsak ő olly okos nem leszsz, hogy a békességről előre gondoskodják, és hogy a hasznos békességkötésre tsak a volna az egyetlenegy eszköz, hogy engem' mennél hamarább botsásának-el innét, mint hogy nékem személyes hasznom volna abban, hogy Kabinétünket a' megegyezésre rá vegyem.

„Ezen eszközzel való élés szerentsés vala rám nézve, és én ennek köszönöm ezen egészségtelen helyen való 25 napokig tartott fogságomból lett megszabadulásomat, melly egészségtelenség itt mindnyájunkra, urakra szolgálkra, 's az Orvosra és segédjeire, olly hathatósan dolgozott, hogy Hadnagy Gróf Tolstoi kéntelen vala maga látni a' betegekhez, 's még az ér-

vágást is megtanulni, hogy betegeinknek szolgálatjokra lehessen.

„Magdonald úr, az új Persa Követ megérkezvén a' Schah táborához, értésire esett, hogy már parantsolat legyen adattatva az én szabad elbótsáttátásom eránt: hanem attól tartván, hogy a' Persák újabb hitszegéssel fognak erántam viseltetni, tehát szükségesnek tartotta számunkra új Fermánt kérni a' Schahtól, és Montheith nevű Anglus Májort is elküldeni, hogy ezen Fermánnak betöltetésére figyelmezzzen: hanem én már Tiflisben valék akkor, midőn ezen tiszt az Eriváni Persa táborhoz megérkezett.

Itt következnek még néhány hátra lévő megjegyzések a' Kaukasusi nemzetekről: — „

„Az Osseták nemzetét ruházatjára, világos gesztenye szín hajára, 's veres szaktálára nézve, észak Orosz országi parasztnak vélhetné lenni az ember. Nyelveknek a' Némettel van valami rokonsága; minden tekinteteik azt mutatják, hogy vagy Persa vagy Médiai odaszállított népnek maradványai legyenek. Szokásaikban valami tulajdonos egy-ügyőség találtatik. Egymás' köszöntése abban áll, hogy kezeikkel mejjeiket megilletik. Temetéseiket nagyon szembetűnő gyászolás nevezetesíti. Házaik megannyi kised Burgok. Az Osséták is Orosz alattvalók; de tsupa vad állapotban élnek.

„Az Ingusch nemzetben keresztyén gondolatok' maradványát lehet észre venni. Valami feleségtelen és Janistag nevű remete, ki egy templom mellett lakik, teszi a' papi szolgálatot; sok fejer juhokat szokott áldozni egy kő oltáron; a' juhokat gazdag és az elékelőbb familiák adják neki. Az Inguschoknak ezen régi templomán, melly a' hegyek között van építve, olly irás találtatik, mellyet a' Gothu-

soktól valónak tartanak; 's mint mondják, olly könyvek is talátnak benne, mellyek arany, kék és fekete betűkkel vagynak készítettve. Ezen könyveket ők mint Reliquiákat, úgy tisztelik. Ezen szent hely szomszédságában harmincz remete-kajbák talátnak, a' melly, mint a lylum, ezen népeknek egymás ellen való szüntelen tartó hadakozásaikban is megkíméltetett. Az ő beszédjek nagyon durva. Valami 5000-re telnek köztök a' fegyverfogható férfiak.

„A' Tschetschen vagy Tettentzen nemzet, csak hét nagy falu-helységekből áll; ezen emberek olly ragadozók, hogy a' ragadozást gyakran az Orosz határokra is kiterjesztik, mint hogy a' hozzájuk férhetetlen hegyek, mellyek között laknak, őket a' Kozákoknak minden üldözéseik ellen bátorságosokká tesszik. Ezen Barbarus emberek a' minap annyira mérészlettek vemedni, hogy egy Dal-Pozzo nevű Orosz Generálist, majd éppen a' maga hadi szállásának kapujában léptek-meg 's vitték fogságra magokhoz, 's későbbre is csak egy jó summa váltságért bocsátottak szabadon.

„A' Lesgierék is nagyon rettentés ragadozó emberek. Ezek embert, barmot 's mindent elvisznek szomszédságaikból, a' mit kezekre kerithetnek. A' ragadományt jó futó lovakra ültetik és rakják, 's hátok megett a' jég hídakat, mellyeken holmi veszedelmes árkokon által mennek, elrontván, nem lehet üldözni őket. Az éhséghez és szomjúsághoz hozzá lévén szokva, nem sok eledelt szoktak vinni az útra tömlőkben vagy ketske bőrkben. Mondják, hogy ha minden eleségek elfogy, és különben éhen kellene meghalniok, ekkor sorsot huznak egymás között, 's a' mellyikre a' sors esik, azt megesszik. Életek módja 's az a' tiszta levegő, mellyet beszívnyak, azt okozza, hogy nagyon sokáig élnek. Mikor valamely familia' atyja, a' ki valami tsatázó mezőn el

nem esett, halálhoz közelít, össze hívja rokonait 's megmutatja nekik azon helyet, hol aranyja, ezüstje és drága kövei talátnak, 'skatzagással hal-meg. Néhány bányájok is van. Barmaikat messze a' Dagestáni mezőkre hajtván legelni a' Lesgierék, kevés adót fizetnek érte, 's ott békességesen tanyáznak. A' fejérszemélyek a' mellett, hogy szépek is, megrettenthetlen bátrak is.

„Lehetetlen ezen kelet Kaukasusi népeket mind leírni (így szoll a' tudosító). Az Amao vagy Aor nevű vidék, melynek lakosai az Aorsen nemzet maradványai, 's kik a' nagy hírvű nevű Avarusok' ősi törzsökét teszik, még, ma is Chunság nevet visel, melly annyit teszen, mint Thunnusok vagy Hunnusok' birodalma. Most valami 1500 Mohamedánus familiák élnek ott békességesen egy Khan alatt, kit a' Kaukasusi Fejedelmek között leghatalmasabbnak tartanak, 's a' kinek háza azzal külömhözik a' többekétől különösen, hogy ennek ablakai és ablakkariái vagynak.

„Vagynak a' Kaukasusi vidékeken valami Kaidak's nevű völgyek, mellyek igen termékenyek és sok barátságos faluk talátnak bennük. A' Fejedelmet Uczmeynek hívják; kinek fiját minden gyermekes aszszonyok szoptatni tartoznak ezen tartományban, gyaníthatólag azért, hogy a' jövődöbéli Uralkodó eránt szeretetet és hajlandóságot szívjanak magokba.

„A' Derbenti, Kubai, és Kurai vidékek leg kellemetesebbek a' Kaukasuson; a' hol Strábó szerént egy szem-mag után 50-vent arattak, és pedig két három versben történt esztendő által a' régi időkben: 's még most is olly kövér a' föld, hogy 6 's 8 ökröket kell az eke' elejibe fogni. A' föld mindent terem; búzát, árpát, Sáfránt pamutot, gyümölcstöt. Kubánt Rózsaparaditsomnak nevezik a' Persák. A' kősziklák' hasadékaikból sok helyen szőlő-tők nő-

nek-li. Rügyök 's egyéb-c-féle ártalmas állat-
talmos állatok nagy számmal találhatók.
A föld igen nedves lévén, az egeszégnek
nem kedvező. Az Orosz katonák többen
megholnak itt, mint Georgiában.

„A Kaukasus régen Asia vég-bas-
tyája volt; az Oroszok birtokában, Per-
siát és az Ásiai Török birodalmat egy for-
mán fenyegető fegyveres tárrá lett: ha-
nem csak akkor fog a birtoka egészen
bátorságossá lenni, midőn az ott lakó
nemzetek, mellyek még most csak névvel
vagnak meghódítatva, Uraikkal azon
egy gondolkodásuk 's egy haszonra töre-
kedők lesznek.“

Portugallia.

A Londoni Times Ujságleveléből
következő tudósításokat adott-li a Párisi
Csillag Lisbonából Oktober' 13-diká-
ról, Világosító jegyzésekkel: — „

„Az Algarbiai Kommandáns Generá-
lis Alva, Oktob. 8-dikán jelenti a Gva-
diana' torka mellől Villa-reál városából,
hogy a 14-dik Regementnek 5 tisztekből
álló Követsége nálla megjelenvén, arról
tett hírt, hogy a 4 dik számú Vadász Ba-
talion Algárbia' fő városában Tavirába
ment, hogy Infáns Dom Miguel Király-
nak proklamálja, és hogy ezen katonaság
ötet (a' Kommandánsi) arra kérte, hogy
ezen pártos sergek' vezérlését vegye által,
de ő ezt nem tselekedte (*).

*) A' Silvesi Püspök, kinek hason-
képpen ajánlatva vala; hogy a' Felállitta-
tandó (pártos) Juntában az előlölőseget ál-
tal vegye, mint látszik) hasonlóképpen meg-
tagadta annak felvételését, 's ő is utánna
ment a' Kommandánsnak Alvának, a'
ki Tavira városából már elfutott vala.
— (A' Csillag jegyzése).

„A' Kommandás azután távozott-el a'
városból, minekutánna a' mondott Bata-
lion oda megérkezvén, ötet arra kérte,
hogy válolja-fel a' fő vezérséget. Mondják,
hogy a' támodók határozása az, hogy Al-

garbiában megmaradván, ott Régenséget
állítsanak-fel. Mint látszik, csak a' fegyve-
res sergek részesültek ezen revolúzió-
ban (**).

*) A' Juntának feje elein Mor nevű
Kapitány volt, kinek aláírása alatt a' Jun-
ta egy Nyilatkoztatást adott-li, melly ál-
tal Infáns Dom Miguel Királynak, 's az
ő-Annya a' Királyné Régensnek-csmer-
tetnek. — (A' Csillag jegyzése).

„Továbbá 9-dikről jelenti Generális
Alva, hogy az említett Junta Tavirából
a' Villa-reál Kormányozóhoz írván, neki
megparantsolta, hogy az új Király hűse-
gére haladék nélkül esküdjék-meg, mel-
lyet ez meg is tselekedett. Tavirában
egyéb oránt nagy tsendesség uralkodott.
A' nép semmi örvendező elragadtatást nem
mutatott az újításokra nézve. A' 2-dik ágyu-
zó Regement Fáróban nem akart egyet-
érteni az Insurgensekkel, melyre nézve
Tavirából az egész gyalog serget akar-
ták elküldeni oda, hogy kényszerítse ezen
Regementet a' támodásra (**).

**) A' hadi minister Saldanha-Daun
2200 gyalogokkal és 500 lovasokkal, 's
6 ágyúkkal útnak indult Lisbonából Al-
garbia felé. A' Régens Princzaszszony meg-
maradott Lisbonában. — (A' Csillag
jegyzése).

Ugyan csak a' Csillagban ezek talál-
tattak Lisbonából Oktober' 18-dik napjá-
ról: — „

„Az Udvari ujság Okt. 13-dik és 14-
dik napjain, valamint az előbbeni napo-
kon is, tele volt szerentséltető kívánságok-
kal, mellyek a' Régens Princzaszszonyhoz
minden felől érkeznek. Ő K. Herczegasz-
szonysága Okt. 13-dikán testvéreivel együtt
megjelent a' Roszcziopiazán tartatott fé-
nyes katonaparádén, valamint ugyan azon
estve a' San-Carlós' theatromán is.“

„Az Udrari Ujságban valami Opera-
tions (Munkálódó) Osztályról találhatik a'

Régens Princzaszszonynak egy Rendelése, a' melly Munkálódó Osztály két Gyalog, egy Lovas, és egy Agyuzó Brigadákban fog állani. Nem írják, sem célját, sem okát ezen Osztály felállításának. A' Brigadáknak vezérek parantsolatot kapnak, hogy haladék nélkül jelenjenek meg Brigadájuknál.

Végezetre ugyan a' Csillag jelenti Lisbonából 18-dikban indult tudósítások után, hogy Marquis Abrantes, a' ki Cap-Sant-Vincent nevű fok mellett Sagresbe kiszállott vala, onnét futásra vette a' dolgot, és hogy már ezen Algarbjai új támodás is eltsendesedett légyen.

Mikor Marquis Abrantes Algarbiában a' támodást tsinálta, ugyan akkor tsinált Marquis Chaves (Gróf Amarante) is hasonló támodást Portugallia' északi részén: de itt is hasonló vége lett. Gróf Amarante is futásra vette a' dolgot. Ezen környüállások között, mint hogy a' Régens Princzaszszony mellett az Ajudai kastélyban eddig tsak militia (népkatonaság) találtatott őrizeten, tehát most Anglus katonák szállottak ki oda őrizetre, de a' kiknek száma, a' Csillag szerint, tsak 150-re telik. — Marquis Abrantes Gibraltárból evezett volt Sagresbe Cap-Sant-Vincent mellé. — Ezen támodás idején tsatatózó lincában állottak az Anglus sergek a' Tágus torkában. A' partra kiszállított Anglus tsapat, tengeri katonaság. — A' Chavesi Marquis Gróf Amarante így liáltozott, mikor a' támodás Zászlaját felcsemelte: „Eljen Dom Miguel Király! Haljon meg Dom Pedro! hanem az őrző se reg ötet a' maga 300 fellázasztott parasztjaival együtt, úgy megvetette, hogy tsak 5 katoná, egy lovas katoná-tiszt, s 3 lovas parasztsok maradtak mellette.

B é c s.

Császár és Király Ó Felsége kegyelmesen méltóztatott Zabotai Tekintetes

Pinta Aloysius András Urat, az ő Tudományi tehetségeire s az Agensi foglalkoskodásokban való esmeretségeire nézve a' Királyi Erdélyi Udvari Cancelláriához Udvari Agensső kinevezni.

A pénz folyamat November 6-dikán; közép árr:

A' Státus' 5 p. Centes Obligázióji	90.
Az 1820-beli sorsosok,	135 1/2
Az 1821-beli hasonlók,	115 7/10
Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligázióji,	45 forint. keltek, mind C. ben.
A' Bankó-Aktziák keltek 1074 1/2 forinton	Conv. Pénzben.

Magyar Ország.

Pestről így írtak Nov. 1-ső napján: —

Minekutánna ezen Őszszel a' Pesti Gyalog Katona őrizet szüntelen fegyverben gyakoroltatott volna, és hasonlóképpen a' Pattantyús Regement is az ágyúzáshoz tartozó minden forgásokban, és lövésekben szintűgy több hetekig tartotta gyakorlásait, mind a' két fegyverbeliek közönséges productiója Oct. 19-dikén Ferdinand napján végbement. Azután Okt. 26-dikán mind a' Pesti; mind a' Budai Katonaság, úgy a' Nemes Ferdinánd Fő Herceg Huszár Regementjének némely osztályai, Budára öszve gyűjtettek, hogy háború forma munkákban egész tábori módon magokat kimutathassák. Ő Királyi Fő Hercegsége Esteri Ferdinánd, Magyarországban Hadi Fő Kormányozó, önnön Fő Személye szerint jelen volt, és részt vett ezen háborút képző hadi gyakorlásban. A' munkára választott föld Budától fogva Hidegkútig tartott, mellyen a' sík földnek, magas domboknak, erdőségnek és sok tóknak egymást váltogatásai külömbbféle hadi fordulásokra szolgáltak: A' hadimunka reggel 8 órakor kezdődött, a' két elenséges selek között, és kivéven a' délnyugodalmat, egész estvéig tartott. Az e'

lenséget képző részt Baró Splényi Feldmarschal Lieutenant igazgatta, és ő alatta mint Brigadéros Cometti Oberster volt; a' másik részt vezérlette Gróf Radeczky Feldmarschal Lieutenant Ő Excellentiája, és ő alatta három Osztályban Gróf Vécsey Feldmarschal Lieutenant, Laibl General Major, és Gróf Khevenhüller Obrist Lieutenant vezérkedtek. — A' tábor szemek már előtte való nap kivoltak állítva, és a' szágúldó tsapatok mindenfelé vizsgálódtak. A' tsata képzete olly jeles kifejlésekkel folytattatott, hogy a' seregeknek minden részei a' földnek, időnek, és hadi erőnek a' leglehetőségesebb módon hasznát vették. A' felosztás, és elrendelés, valamint a' dolog kimenetelének végbevitelére fényes bizonyosságai valának mind a' Királyi Fő Herczeg' nagy belátásának, mind a' Vezérek' hadi tudományának, és ügyességének; szint úgy más részről a' seregeknek minden részei mind egyetemben, mind külön-külön tekintetve a' pontos engedelmesség, a' szemes figyelmezés, és tüzes bátorság által magokat megkülömböztették. A' Királyi Fő Herczeg a' Katonasághoz viseltető hajlandó indulatjából a' Generálisokat, Stabális, és más Fő Tiszteket Hidegkúton megvendégelte, a' Sergeknek pedig húst, főzeléket, és fejenként egy egy icze jó bort adott. Ezen tábori ebéd végett a' Katonaságnak a' hográcok utánna vitettek. Az ebéd után ismét elkezdődtek a' hadi forgások, és szünet nélkül a' két felekezet egymás ellen dolgozott, míg végre szokás szerint az ellenség meggyőzöttetnék. A' történetnek ritkasága mind Budáról, mind Pestről számtalan sok nézőket gyűjtött a' seregek nyomába, és a' tsatak helyére, úgy, hogy noha Hidegkút falu Budától két órányira esik, a' néző sokaság tsak a'

Katonasággal, és Pattantyússággal együtt későn estve térne vissza.

E r d é l y.

A' Pesti Hazai Tudósításokban ezeket olvastuk Erdélyből Károly Fejérvárról:—

Erdélyből Károly Fejérvárról Sept. 21-dikén írják, hogy ottan az Evangelico-Lutheranus hívek számára, Ts. Gréff Mihály Úrnak Orvos Doctornak, és Városi Tanátsosnak, ki a' Fő Kurátorságot viseli, fáradhatatlan munkássága, és sok másoknak áldozatai által, két esztendő alatt, díszes Templomok felépülvén azon Királyi Város' nagy piacznán, pompás szertartással felszenteltetett. Ezen célra megvölt híva Fő Tisztelendő Greser Dániel Superintendens Úr, a' szent munka a' Ns. Tanátsnak, választott Polgárságnak, és sok helybeli, 's idegen Polgári, Kamarai, 's Katona Tisztviselőknak, Uraságoknak, és számos köznépek jelenlétében ment végbe. —

Ezen új Templomnak legfőbb dísz amaz Akadémiai Képiró Grätzi születésű, Vohnsiedler Aloisius Jó'sef Úr által készítettetett jeles Kép, melly az Oltáron Idvezítőnket emberi nagyságban úgy ábrázolja, midőn a' népnek a' Keresztény hitet Isteni tudománynak lenni hirdeti. Ezen Kép, melyben a' Megváltó Isteni felleges volta, emberi alázatossága, kellemetessége, 's ártatlansága kimondhatatlan fényességgel tündöklök, és a' mellyet Hazánkban készült minden festések közt leg-tökéletesebbnek lehet tartani, készítő Mesterét halhatatlanná tevő. — Az Isteni szolgálatnak vége lévén, a' hívek egygyesülete a' jelenlévő Tiszti karoknak 's Uraságoknak, a' Papságnak, és a' Szebeni Fő Consistorium' Követjeinek fényes ebédet adott.